

GRUNDEJER !NFO

Fælles indsats mod indbrud

Læs om Bo trygt i Rudersdal Kommune på side 3 og meld dig til infomøde den 31. marts 2022. (Foto: Morten Nilsson).

GRUNDEJER!NFO

Velkommen til nyeste udgave af Grundejer!NFO der henvender sig til alle grundejere i Rudersdal Kommune.

Læs om Bo trygt i Rudersdal Kommune og et stort tema om planerne for klimatilpasning af kloakkerne i kommunen.

Læs også om konkurrencen om at blive Danmarks vildeste kommune og muligheden for at give dit bidrag til den kommende klimahandlingsplan.

Indhold

Et tryggere Rudersdal 3

Sortering af mad- og drikkekartoner 4

Stort tema om klimatilpasning af kloakkerne 5-11

Vær med til at indsamle viden om grundvandet 12

Miljøministerens konkurrence: Vild, vildere, Rudersdal 13

Giv dit input til kommunens kommende klimaplan 14

Hold gadelampen fri for beplantning 15

Mere lys giver større tryghed 15

GRUNDEJER! NFO

Udgives af
Rudersdal Kommune
Teknik og Miljø
Øverødvej 2
2840 Holte
46 11 23 00

Ansvarshavende redaktør

Henrik Møller [hhmo@rudersdal.dk]

Layout

Henrik Møller [hhmo@rudersdal.dk]

Foto

Er andet ikke nævnt, er fotos taget af
Rudersdal Kommune

Skribent

Henrik Møller [hhmo@rudersdal.dk]

Har du ris og ros, så kontakt Henrik
Møller [hhmo@rudersdal.dk]

Næste udgave

Næste udgave af Grundejer!NFO
udkommer i foråret 2022.

Et tryggere Rudersdal – fælles indsats mod indbrud

Rudersdal Kommune inviterer til møde om indbrudsforebyggelse med eksperter og politi og tilbyder indbrudstjek for at komme indbrud til livs.

Bag overskriften ”Et tryggere Rudersdal – fælles indsats mod indbrud” gemmer sig Rudersdal Kommunes indsats for at forebygge og reducere antallet af indbrud med to tredjedele over en periode på fem år.

Kommunen samarbejder med Nordsjællands Politi og Bo trygt for at komme indbrud til livs. Bo trygt er en indsats skabt af TrygFonden og Foreningen Realdania i samarbejde med Viden-centret Bolius og Det Kriminalpræventive Råd.

De bedste værn mod ubudne gæster er ifølge samarbejdspartnerne et sikret hus, belysning, indkig og et godt naboskab. To ud af tre indbrud bliver afbrudt af naboen, viser [statistik fra Bo trygt](#).

For at komme indbrud til livs tilbyder kommunen bl.a. indbrudstjek, hvor en indbrudsekspert fra Bo trygt og en fagkonsulent kommer ud til jeres boligområde.

Derudover inviterer Bo trygt i Rudersdal til et borgermøde torsdag d. 31. marts om indbrudsforebyggelse.

Her kan I møde indbrudsekspert fra Bo trygt, repræsentant fra Nordsjællands Politi samt områdebetjenten og høre om politiets indsatser, samarbejdet med kommunen og blive informeret om, hvad I kan gøre i jeres nabolag for at skabe tryghed. Vi byder på sandwich, vand og kaffe.

Bestil et indbrudstjek

I kan allerede nu bestille et indbrudstjek i jeres nabolag. Ved et indbrudstjek kigger vi på jeres boliger og giver råd til, hvordan I kan sikre det mod tyveri. I får indblik i de bedste sikringsmuligheder for det enkelte hus, samt indsigt i, hvordan en ind-

Kom til møde med Bo trygt i Rudersdal

Vil du vide, hvordan du bedst forebygger indbrud?

Så kom til Bo trygt møde torsdag d. 31. marts 2022 kl. 17-18.30 på Mariehøj Kulturcenter og få viden om indbrudsforebyggelse.

Der er kommet en stigning af indbrud efter Danmark er åbnet op igen. Derfor er det vigtigt, at vi alle hjælper hinanden med at forebygge indbrud.

For det nytter at sikre sit hjem, og det kan gøres på mange forskellige måder.

Du vil møde Nordsjællands Politi, Rudersdals områdebetjent m.fl., der vil fortælle om indbrudsforebyggelse og du vil få konkrete råd med hjem.

Der vil blive serveret sandwich og kaffe.

Tilmeld dig møde om indbrudsforebyggelse: <https://formular.rudersdal.dk/form/tilmelding-til-moede-om-indbruds>

Foreløbigt program:

- 18.00 Velkomst v/ Rudersdal Kommune
- 18.05 Den lokale indbrudssituation v/ Nordsjællands politi
- 18.15 Tid til spørgsmål
- 18.25 Sådan sikrer du dit hjem v/ Bo trygt
- 19.00 Tid til spørgsmål
- 19.10 Bliv Naboven i dit lokalområde
- 19.15 Afrunding og tak for i dag

brudstyv arbejder og tænker. Derudover går vi en tur i jeres nabolag.

Her kan I udpege områder, I finder særligt utrygge måske pga. manglende belysning, eller som indbrudseksperter finder særligt udsatte.

I kan bestille et indbrudstjek, når I er en håndfuld borgere fra samme nabolag, vejlaug eller grundejerforening. Ved et indbrudstjek deltager en indbrudsekspert fra Bo trygt, en fagkonsulent fra kommunen og projektlederen fra Bo trygt.

Bestil et indbrudstjek: www.rudersdal.dk/indbrudstjek

Læs mere om Bo trygt i Rudersdal: www.rudersdal.dk/stopindbrud

PLAST

MAD- & DRIKKE-
KARTONER

Aflever mad- & drikkekartoner sammen med plast

Ja tak

Mad- & drikkekartoner
fra fx mælk, juice, kakao,
flåede tomater og sovs.

Tøm, pres eller skrab

Mad- & drikkekartoner skal være tømte og så vidt muligt fri for indhold.
Du behøver ikke gøre dem rene med vand.

Få plads til mere

Mad- & drikkekartoner fylder en del,
men det meste er luft. Tag låget af.
Pres dem sammen, eller fold dem - så
fylder de mindre i beholderen.

RUDERSDAL
KOMMUNE

sammen om
GENBRUG

Nu kan du også sortere mad- og drikkekartoner

Fra 1. januar kan alle frasortere bl.a. juice-,
saft- og mælkekartoner til genanvendelse.
Det gælder både for boliger med egne af-
faldsbeholdere og boliger med fælles behol-
dere.

Mad- og drikkekartoner, der traditionelt fylder rig-
tig godt op i den almindelige danske husholdning,
er nyeste skud på stammen i Rudersdal Kommunes
indførelse af affaldssortering.

Kartoner skal sorteres sammen med plast

Kartonerne skal afleveres i samme beholder som
plast. For boliger med egne beholdere betyder det,
at du skal aflevere det i rummet til plast i beholde-
ren til plast / papir.

Når kartoner skal sorteres sammen med plast,
skyldes det, at det anlæg i Tyskland, som er slutde-
stationen for de forskellige materialer, rent tek-
nisk er i stand til at håndtere og adskille plast fra
mad- og drikkekartoner.

Der er ingen ændring i, hvor tit du får tømte din be-
holder, det sker stadig hver tredje uge.

Læs meget mere om den nye ordning:
www.rudersdal.dk/madogdrikkekartoner

Se også:
www.norfors.dk/da-DK/Genbrugspladser/Hvad-sker-der-med-dit-affald.aspx

Sortering af mad- og restaffald fra april

I 2022 skal alle borgere sortere madaffald fra restaf-
faldet. Madaffald er et meget vigtigt element i de
nationale målsætninger om at opnå en høj genan-
vendelse af affaldet i de private husholdninger.

Den nye ordning bliver indført i et område ad gangen
fra april til udgangen af året.

Sortering af madaffald betyder, at du ikke længere
kan bruge dit nuværende affaldsstativ med sæk til
dagrenovation. I stedet får du en ny beholder på hjul
som dem, der allerede bruges til at sortere fx glas
og metal.

Boliger med egne affaldsbeholdere får besked i e-
Boks ca. tre måneder, før beholderen ankommer.

Kloaksystemet i Rudersdal Kommune skal klimatilpasses

Rudersdal Kommune står over for en omfattende klimatilpasning og renovering af kloaksystemet, der er gammelt og ikke stort nok til de regnmængder, vi oplever i dag. Mange års overløb af spildevand skal stoppes, så vi kan efterlade renere søer til de fremtidige generationer.

Når der sidst på eftermiddagen er gang i madlavning, opvask, vaskemaskiner og bade i hjem-

mene i Rudersdal Kommune, er kloaksystemet under pres. Hvis det samtidig regner, er der ikke plads til vandet i kloakrørene, og blandet spildevand og regnvand løber ud i søer og vandløb.

94 steder i kommunen kan kloaksystemet ikke følge med, når det regner kraftigt, så det er nødvendigt at udlede spildevand til søer, vandløb og hav for at undgå, at det står op i folks kældre eller løber på veje og i haver.

Rudersdal Kommune er inddelt i 13 områder, hvor kloaksystemet i løbet af de næste 40-50 år skal klimatilpasses og renoveres. Rudersdal Kommune har i samarbejde med Novafos udarbejdet planer for Holte, Dronninggård og Øverød. I 2022 vedtager politikerne planerne for, hvordan kloaksystemet skal klimatilpasses og renoveres i de sidste ti områder af kommunen.

På vej mod renere søer og vandløb

De mange overløb med spildevand gennem årene har belastet vandmiljøet. Vejlesø, Furesøen og Sollerød Sø er eksempler, hvor vandkvaliteten er meget dårlig, og dyr og planter lider. Det skal der gøres noget ved.

En enig kommunalbestyrelse besluttede derfor i 2017, at kloaksystemet i hele Rudersdal Kommune skal klimatilpasses og renoveres, så det bliver klar til fremtidens vejr, og vandmiljøet i søer og vandløb over tid kan få det bedre.

En plan for hvert område

Rudersdal Kommune er inddelt i 13 områder, hvor kloaksystemet hænger sammen, og hvor regnvand og spildevand løber i samme rør.

Hvert område har forskellige udfordringer og muligheder for løsninger.

Forsyningsselskabet Novafos har derfor undersøgt, hvordan kloaksystemet bedst kan klimatilpasses i hvert af de 13 områder.

De første planer for Holte, Dronninggård og Øverød er udarbejdet og politisk behandlet. Planerne for de næste ti områder bliver politisk behandlet i 2022.

Tæt dialog med grundejerforeninger

Det er et stort projekt at separatkloakere et helt område. Det kræver inddragelse af områdets grundejere, ikke mindst fordi grundejerne selv skal adskille spildevand og regnvand på egen grund og betale for arbejdet.

Rudersdal Kommune har derfor indledt en dialog med grundejerne. I løbet af de kommende år vil projekterne blive mere konkrete, og dialogen med grundejerforeningerne, de enkelte grundejere og andre interessenter vil blive tættere.

I forbindelse med projektet har Rudersdal Kommune og Novafos nedsat en følgegruppe med repræsentanter fra grundejerforeningerne til at følge projektet.

Sammensætningen af følgegruppen bliver løbende vurderet, så man sikrer, at alle grundejerforeninger er repræsenteret.

Det betyder klimatilpasningen for grundejerne

I Holte, Dronninggård og Øverød har analyserne vist, at den bedste løsning er separatkloakering, hvor al regnvand flyttes over i sit eget system.

Når regnvand og spildevand skilles ad, kommer der ikke beskidt spildevand til søerne, når det regner kraftigt.

Læs mere næste side

Kommunalbestyrelsen vedtog derfor i sommeren 2021, at Holte, Dronninggård og Øverød skal separatkloakeres inden 2040.

Det vil sige, at grundejerne i området også skal separere regnvand fra spildevand på deres grunde og betale for deres del af arbejdet.

På samme måde har Novafos opgaven med at lægge rør til regnvand og renovere de gamle rør til spildevand.

Det vil medføre et omfattende anlægsarbejde på veje og andre offentlige arealer.

Alle planer vil kunne ses på kommunens hjemmeside

I løbet af 2022 behandler politikerne planerne for de sidste ti områder og vedtager, hvordan kloaksystemet i resten af kommunen skal klimatilpasses og renoveres.

Planerne bliver tilgængelige på Rudersdal Kommunes hjemmeside, og man vil kunne se en overordnet tids- og rækkefølgeplan for klimatilpasningen af kloakkerne i kommunen.

Rudersdal Kommune og Novafos vil derefter informere om, hvad der skal ske i de enkelte områder. Følg med på:

[Klimatilpasning af kloakkerne i Rudersdal](#)

Læs mere om baggrunden for separatkloakering i Holte, Dronninggård og Øverød, og om hvad separatkloakering konkret betyder for grundejerne i de tre områder, andetsteds i GrundejerINFO.

Klimatilpasning tager tid

Det er en omfattende opgave at klimatilpasse og renovere kloaksystemet, der består af 520 km rør, der i dag skaffer spildevand og regnvand af vejen for kommunens cirka 56.000 borgere.

Det kommer derfor til at tage op til 40-50 år, før kloaksystemet i hele kommunen er renoveret og klimatilpasset.

Rudersdal Kommune kontakter grundejerne

Du får besked, når du skal gøre noget: Rudersdal Kommune og Novafos kontakter alle grundejere direkte, når de skal i gang. Du behøver ikke at gøre noget, før du hører fra kommunen.

Politikerne har besluttet, at grundejere, som bliver pålagt at separatkloakere, skal have god tid til at spare op, planlægge og få gennemført separatkloakeringen.

Derfor får du besked mindst fem år, før du skal have ændret din kloak.

Du kan kontakte os, hvis du skal bygge om: Hvis du skal i gang med en større renovering eller tilbygning, er det en

god idé at kontakte Rudersdal Kommune eller Novafos, inden du går i gang.

Novafos håndterer spildevand, regnvand og drikkevand

Novafos er Rudersdal Kommunes vand- og spildevandsselskab. Novafos står for kloakering og tager hånd om spildevand og regnvand på offentlige veje og arealer.

Novafos leverer desuden drikkevand til en stor del af forbrugerne i kommunen. Novafos er desuden vand- og spildevandsselskab i Allerød, Ballerup, Egedal, Frederikssund, Furesø, Gentofte, Gladsaxe og Hørsholm Kommuner.

Vent med at gøre noget

Rudersdal Kommune og Novafos lover, at grundejerne bliver kontaktet i god tid, inden klimatilpasningen af kloaksystemet i deres område går i gang.

Budskabet fra kommunen er klart:

I behøver ikke at gøre noget, før I hører fra os. Når tid er, vil vi rigtig gerne i dialog med jer, svare på jeres spørgsmål og få jeres lokale viden med i projektet. Det bedste råd lige nu er at vente – uanset hvor man bor i kommunen.

I mellemtiden opfordrer vi alle interesserede grundejere til at følge med på hjemmesiden, hvor de kan få et overblik over de overordnede planer for hele kommunen.

[Klimatilpasning af kloakkerne i Rudersdal](#)

Furesøen. (Foto: Jesper Blæsild)

Holte, Dronninggård og Øverød står først for tur

Klimatilpasningen af kloaksystemerne begynder i Holte, Dronninggård og Øverød. Områderne udleder vand til Vejlesø, Furesøen og Søllerød Sø, som er forurenede af mange års overløb med spildevand. Derfor er der meget at hente ved at starte her.

I Holte, Dronninggård og Øverød er kloakkerne de fleste steder anlagt imellem 1920’erne og 1960’erne. De er derfor mellem 60 og 100 år gamle. 70 år er den gennemsnitlige levetid for en kloak.

Siden kloakkerne blev anlagt, er området blevet udbygget, og kloaksystemet skal derfor i dag håndtere både spildevand og regnvand fra mange flere mennesker.

Samtidig regner det mere på grund af klimaforandringerne.

Alt i alt betyder det, at kloaksystemet ikke er stort nok, og at det ofte er nødvendigt at udlede blandet spildevand og regnvand til de tre søer, når det regner. Det betyder også, at der er risiko for oversvømmelser af kældre, veje og grunde.

Om sommeren er det desværre ikke usædvanligt, at vandet er grønt og uklart, når man tager til Vejlesø for at nyde naturen. Algerne er en konsekvens af mange års overløb med spildevand. Selv om overløbene med spildevand stoppes, kommer det desværre til at tage mange år, før søen igen bliver ren og klar. Søerne har nemlig opbygget en “pulje” af næringsstoffer, som langsomt skal skylles ud, før søerne får det godt igen. Regnvandet kan hjælpe med at skylle søerne rene igen.
(Fotos: Jesper Blæsild)

Overløb og algesuppe

Overløbene har en pris: På varme sensommerdage er det ikke usædvanligt at blive mødt af en algesuppe med grønt og uklart vand, når man tager til Holte Havn eller Furesøbadet for at dyppe tæerne, fiske eller ro en tur på søen.

Men sådan skal det ikke blive ved med at være, hvis det står til politikerne. En enig kommunalbestyrelse har taget beslutning om, at Holte, Dronninggård og Øverød som de første områder i kommunen skal separatkloakeres.

(Grafik: Novafos)

Separatkloakering er den rigtige løsning i Holte, Dronninggård og Øverød

Rudersdal Kommunes og Novafos’ omfattende analysearbejde har kortlagt, at den bedste løsning i de tre områder er separatkloakering. Regnvandet skal flyttes over i sit eget system, så spildevand og regnvand fremover vil være helt adskilt.

Novafos og Rudersdal Kommune har undersøgt forskellige løsninger, blandt andet også at udvide det eksisterende kloakrør eller kun at separatkloakere på vejene. Kun en fuld separatkloakering sikrer, at det beskidte spildevand ikke ender i søerne, på veje eller i borgernes kældre.

Når regnvandet kommer over i sit eget system, vil det også være med til at rense søerne, der har brug for regnvandet, så de kan blive rene igen.

Derfor er det miljømæssigt en bedre løsning at have regnvandet i sit eget rør, der kan ledes ud i søer og vandløb.

Grundejere i Holte-området skal separatkloakere på egen grund

Når Novafos går i gang med separatkloakeringen af Holte, Dronninggård og Øverød, vil arbejdet blive udført i mindre etaper. Efter planen skal hele området være separatkloakeret i 2040. I samme periode skal grundejerne også i gang med at adskille spildevand og regnvand på deres grunde.

Størstedelen af området er fælleskloakeret, som var den gængse måde at kloakere på, da områderne blev udbygget imellem 1920 og 1960.

I dag adskiller man typisk spildevand og regnvand i hvert sit system, når man bygger nyt.

Grundejerens guide til separatkloakering

Mange spørgsmål kan melde sig, når man får at vide, at man skal ændre sit kloaksystem: Hvad skal der gøres? Hvad koster det? Hvornår skal det være gjort?

Når projektet for alvor går i gang, får grundejerne besked fra Rudersdal Kommune fem år, før de skal have separatkloakeret. Der er derfor god tid til at få styr på planlægning og økonomi. Herunder kan du få svar på nogle af de spørgsmål, der kan dukke op.

Hvad skal jeg gøre nu?

Det korte svar er: Ingenting. Du behøver ikke at foretage dig noget, før du får besked fra Rudersdal Kommune om, at planlægningen af separatkloakeringen af dit område er i gang, og at du derfor har en frist på fem år til at få separatkloakeret dit hus.

Den eneste undtagelse er, hvis du skal i gang med at bygge til eller bygge om på din grund, for så kan det være en god idé at ændre kloaksystemet ved samme lejlighed, så du måske slipper for at skulle grave flere gange på din grund.

I det tilfælde er det en god idé at kontakte Novafos eller Rudersdal Kommune for at høre om planerne for dit område.

Hvad skal jeg gøre på min grund?

Du skal kort fortalt have flyttet det regnvand, der falder på tage, over i sit eget system, så det ikke længere ender i det samme kloakrør som spildevandet fra køkken, bad og toilet. Det betyder, at du skal have adskilt regnvand og spildevand.

Dette kan gøres på forskellige måder, enten som løsninger på overfladen / i din have eller som rør under jorden. Ved skel kobles dit regnvand sammen med forsyningens regnvandssystem, der ligger i vejen.

De konkrete forhold på din grund afgør, hvordan arbejdet skal udføres. Du skal derfor kontakte en autoriseret kloakmester, når du får at vide af kommunen, at du skal separatkloakere.

Kloakmesteren kan hjælpe dig med at få overblik over dit eksisterende kloaksystem, med at planlægge separatkloakeringen og udføre arbejdet.

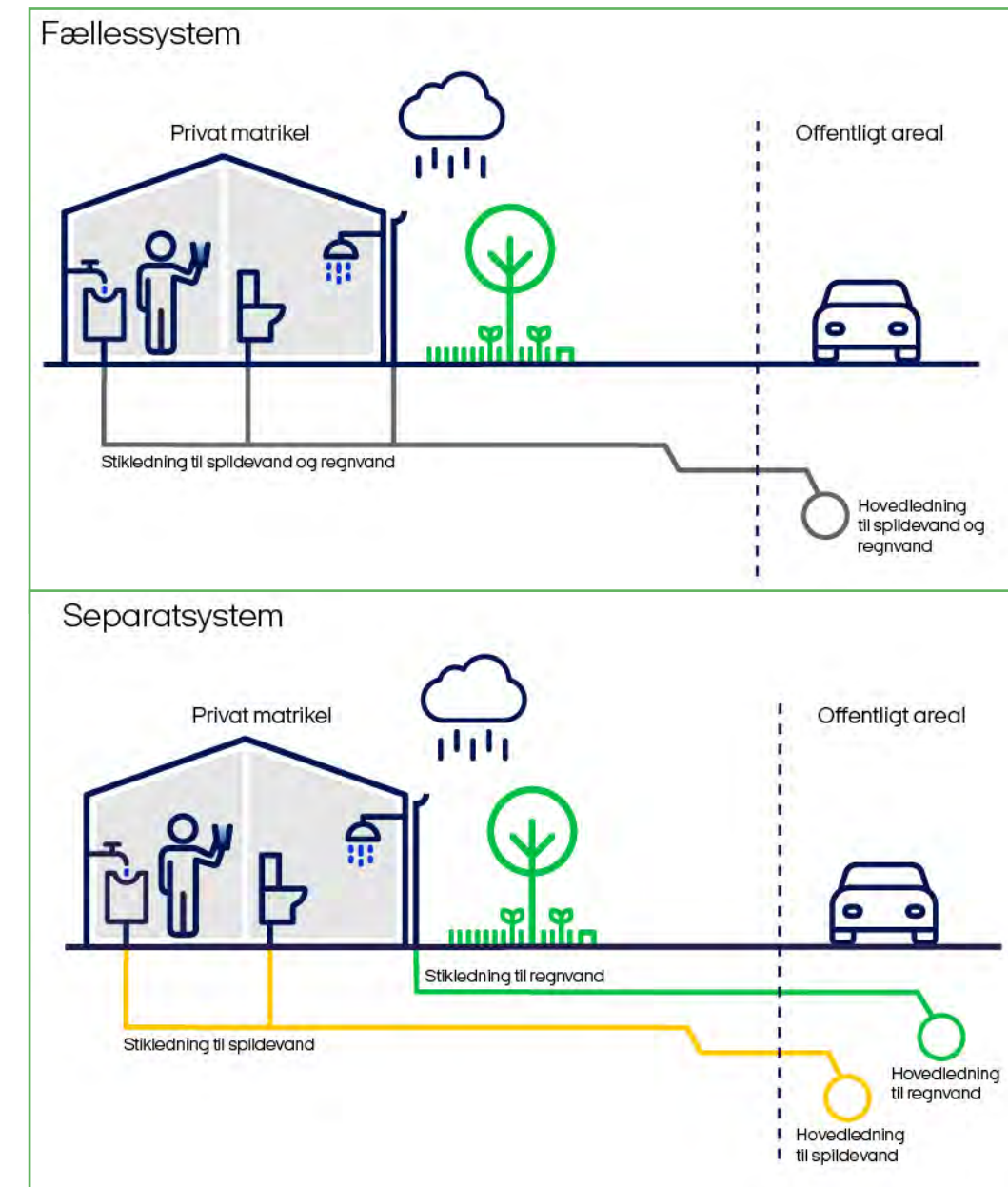
Hvor lang tid får jeg til at få separatkloakeret?

Politikerne har besluttet, at alle grundejere skal have besked mindst fem år, før de skal have separatkloakeret.

Du får besked i din e-Boks, når det er tid, og fra den dato har du fem år til at få planlagt og udført arbejdet. Du bliver kontaktet igen, når der er et år til, du skal have udført arbejdet.

Hvornår skal jeg separatkloakere?

Det kan vi ikke svare præcist på endnu. Alle tre områder, Holte, Dronninggård og Øverød, vil være separatkloakeret i 2040. Men Novafos kan ikke separatkloakere hele området på én gang, og derfor bliver området separatkloakeret i etaper.

I et fællessystem løber spildevand fra bad, toilet, køkken og tøjvask i det samme rør som det regnvand, der falder på tage, indkørsler mv. I et separatkloakeret system adskilles regnvand og spildevand i hvert sit system. Når et fællessystem skal ændres til et separatkloakeret system, skal der lægges nye rør til regnvand – både på de offentlige arealer og på de private matrikler. Novafos står for arbejdet på de offentlige arealer, mens grundejerne står for arbejdet på egen grund. (Grafik: Novafos)

Hvad koster det at separatkloakere, hvis jeg bor i hus?

Vi forventer, at det i gennemsnit vil koste 60.000 kr. inklusiv moms at få separatkloakeret en parcelhusgrund. Prisen kommer bl.a. an på husets størrelse og placering på grunden og på, hvordan rørene ligger.

Læs mere næste side

En stor villa, som ligger langt tilbage på grunden, vil fx koste mere at separatkloakere end en mindre villa, der ligger tæt på vejen. Et hus, hvor rørene løber under bygningen, kan også være dyrere at få separatkloakeret.

Overslaget er baseret på erfaringer fra andre kommuner, som er længere med at separatkloakere og derfor har konkrete tal at gå ud fra. Udgifter til nye belægnings er ikke regnet med i prisen, men reetablering af belægnings m.m. er.

Hvad koster det at separatkloakere, hvis jeg bor i etageejendom?

Vi forventer, at det vil koste mellem 5.000 kr. og 10.000 kr. pr. husstand, når en etageejendom skal separatkloakeres. Også her er overslaget baseret på erfaringer fra andre kommuner.

Kan jeg få hjælp til processen?

Hverken kommunen eller forsyningen må udføre eller betale for arbejde på private grunde, men Novafos og Rudersdal Kommune vil gerne hjælpe grundejerne godt i gang med processen.

Når Novafos går i gang med at planlægge separatkloakeringen for en konkret etape, vil Novafos og Rudersdal Kommune indlede dialog med grundejerforeninger og vejlaug om de lokale forhold i området.

Novafos vil også stå for arrangementer som åben skurvogn, hvor grundejerne bl.a. kan få hjælp til at forstå sine kloaktegninger.

Hvis man er pensionist, vil der være mulighed for at låne til kloakforbedringer efter de samme regler som indefrysning af ejendomsskatter.

Omfattende anlægsarbejde kræver godt samarbejde

Rudersdal Kommune og Novafos planlægger fremtidens kloaksystem i Rudersdal Kommune. Projektet der skal forbedre vandmiljøet i søerne og mindske oversvømmelser, vil tage 40-50 år at gennemføre og kræver et tæt samarbejde mellem kommune, forsyning, erhvervsliv og borgere.

Det er en stor og omfattende opgave både at planlægge og gennemføre klimatilpasningen og reoveringen af kloaksystemet i hele kommunen. Klimatilpasningen af kloaksystemet er et af de største, mest komplekse og langvarige projekter i Novafos’ historie.

På samme måde som mange af fortidens håndværkere aldrig kom til at se færdiggørelsen af et nyt bygningsværk, er dette et projekt, som de involverede projektmedarbejdere næppe kommer til at afslutte.

Komplekst projekt kræver samarbejde

Klimatilpasningen af kloaksystemet i Rudersdal Kommune kræver bl.a. omfattende analyser, planlægning af rækkefølge og projektering af konkrete anlægsarbejder.

Novafos’ projektleder Bettina Kreiberg arbejder sammen med sine kollegaer i Novafos tæt sammen med Rudersdal Kommune om at planlægge projektet. Bettina fremhæver, at samarbejde og kommunikation er vigtige for at få projektet godt i mål:

Projektleder Bettina Kreiberg, Novafos.

- Da projektet er så stort og får direkte betydning i manges hverdag, er det af afgørende betydning, at vi får den rigtige information ud til de rette mennesker på det rigtige tidspunkt.

Et stort puslespil

Også planlægningen af anlægsarbejdet er en omfattende opgave. Selv om 40-50 år kan lyde af meget, er der også meget planlægning og mange kilometer kloakrør, der skal i jorden i den periode. Novafos kan derfor ikke nøjes med at renovere kloaksystemet i ét område ad gangen, hvis projektet skal nå i mål inden for tidsrammen, forklarer projektleder Bettina Kreiberg:

- Vi skal i gang med at lægge et stort puslespil, når vi skal planlægge de konkrete gravearbejder i kommunen. Selv om vi har planlagt at starte i Holte, Dronninggård og Øverød for hurtigst muligt at forbedre søernes tilstand, er vi nødt til at arbejde andre steder i kommunen på samme tid. Vi kan ikke sætte alle vores kræfter ind i Holte, for så vil vi grave hele bymidten op, og butikker og borgere skal

selvfølgelig have en hverdag til at fungere, selv om vi er i gang med den nødvendige udskiftning af kloakrør.

Anlægsarbejde i etaper

Når anlægsarbejdet går i gang i de første områder, vil Novafos være synlig flere steder i kommunen på én gang.

Arbejdet vil gennem årene sætte sit præg på gader og veje, men det vil også rykke rundt fra område til område, efterhånden som Novafos skal lægge de nye rør til regnvand.

Borgerne vil derfor ikke opleve, at deres lokale vej er gravet op i årevis, men gravearbejdet vil sætte sit præg på vejene i længere perioder.

Når Bettina Kreiberg og hendes kolleger i Novafos om et par år er færdige med at lægge de første dele af puslespillet, vil borgerne få meget mere information om, hvordan anlægsarbejdet skal foregå, og hvad forsyningen vil gøre for at mindske generne.

10 spørgsmål og svar om klimatilpasning og renovering af kloakkerne i Rudersdal Kommune

(Foto: Jesper Blæsild)

Hvorfor er der ikke en samlet plan for hele kommunen?

Der er ikke en samlet plan for hele kommunen, fordi forholdene i de 13 områder, hvor kloaksystemet skal klimatilpasses og renoveres, er forskellige.

Novafos og Rudersdal Kommune har derfor valgt at udarbejde planer for de enkelte områder for at være sikre på at vælge de bedste løsninger for hvert område. Planen for de tre første områder blev politisk vedtaget i 2021. I 2022 offentliggøres strategien for de sidste områder, når de er blevet politisk behandlet.

Hvad gør I med problemer med stigende grundvand?

Rudersdal Kommune og Novafos er klar over, at der flere steder i kommunen allerede i dag er problemer med højtstående grundvand, der trænger ind i kældre og op i haverne. Mere regn som følge af klimaforandringer og renovering af kloaksystemet vil forværre problemet. De gamle, utætte kloakrør fungerer i dag som en slags dræn for grundvandet.

Når Novafos lægger nye, tætte rør, kan grundvandet ikke længere trænge ind i rørene og skal finde andre veje. Det kan i nogle områder give problemer med opstigende grundvand i kældre og haver. Problemerne vil opstå, uanset hvilken løsning man vælger til klimatilpasning af kloakkerne – om det er separatkloakering eller udvidelse af fælleskloakken.

Lovgivningen er sådan, at Novafos og kommunen desværre ikke må stå for dræning af grundvand. I efteråret 2021 har Novafos derfor søsat projektet 'Viden om vandstand', som går ud på at indsamle viden om, hvordan de skiftende regnmængder i løbet af året påvirker grundvandsstanden i Holte, Dronninggård og Øverød. Den viden skal bruges til at vælge de rette løsninger i separatkloakeringen.

Er det slut med oversvømmelser i kældre, i haver og på veje?

Vi kan ikke love, at der aldrig mere kommer oversvømmelser, når der kommer ekstreme regnhændelser. Når vi har separatkloakeret et område, og spildevand og regnvand dermed er adskilt, vil det forhindre en del af oversvømmelserne. Når regnvandet flyttes over i sit eget system, vil der kun ske oversvømmelser med regnvand og ikke med spildevand, når det regner kraftigt. Det er både mere hygiejnisk og meget bedre for vandmiljøet.

Vil renoveringen hjælpe på rotteproblemerne?

Rotterne får dårligere levevilkår, når Novafos renoverer og udskifter de gamle spildevandsrør i vejene. Hvis vi skal problemerne med rotter til livs, skal grundejerne også renovere deres rør til spildevand. Det gælder både rør på deres grund og rør, der forbinder grundejerens rør med forsyningens rør.

Er regnvandet rent nok til at blive udledt i søerne?

Regnvand, som falder på fx veje eller tage, er ikke helt rent. Det kan indeholde stoffer som fx tungmetaller, der kan skade dyre- og planteliv i søerne. Regnvandet skal derfor renses i åbne regnvandsbassiner, inden det bliver ledt ud i søerne. Bassinerne minder om og fungerer som kunstige søer.

Er der plads nok i søerne til regnvandet?

Ja, der er plads nok i søerne. Vores beregninger viser, at separatkloakeringen og det ekstra regnvand ikke vil give problemer med vandstanden eller betyde oversvømmelser for naboerne til søerne.

Betyder det takststigninger?

Ja, klimatilpasningen og renoveringen af kloaksystemer medfører stigninger på spildevandstaksten over en længere årrække. Taksterne vil stige, uanset hvor man bor i kommunen.

Alle, der er tilsluttet kloaksystemet med både regn- og spildevand, betaler den samme takst og får de samme stigninger, uanset hvilken klimatilpasningsløsning der skal etableres i deres område.

Borgere i Birkerød er med til at betale solidarisk for klimatilpasningen af kloakkerne i Holte og omvendt. Vores analyser viser, at taksterne vil stige, uanset hvordan vi vælger at klimatilpasse og renovere kloakkerne. Det er ikke en løsning at lade stå til.

Hvorfor skal grundejerne også separatkloakere?

I Holte, Dronninggård og Øverød viser analyserne, at 70-80 pct. af regnvandet skal fjernes fra kloaksystemet, hvis de mange overløb med spildevand til søerne skal stoppes. Regnvandet fra vejene udgør kun 30 pct. af den samlede regnmængde. Det er derfor ikke nok kun at separatkloakere på vejene. Grundejernens regnvand skal også med, hvis det skal batte noget.

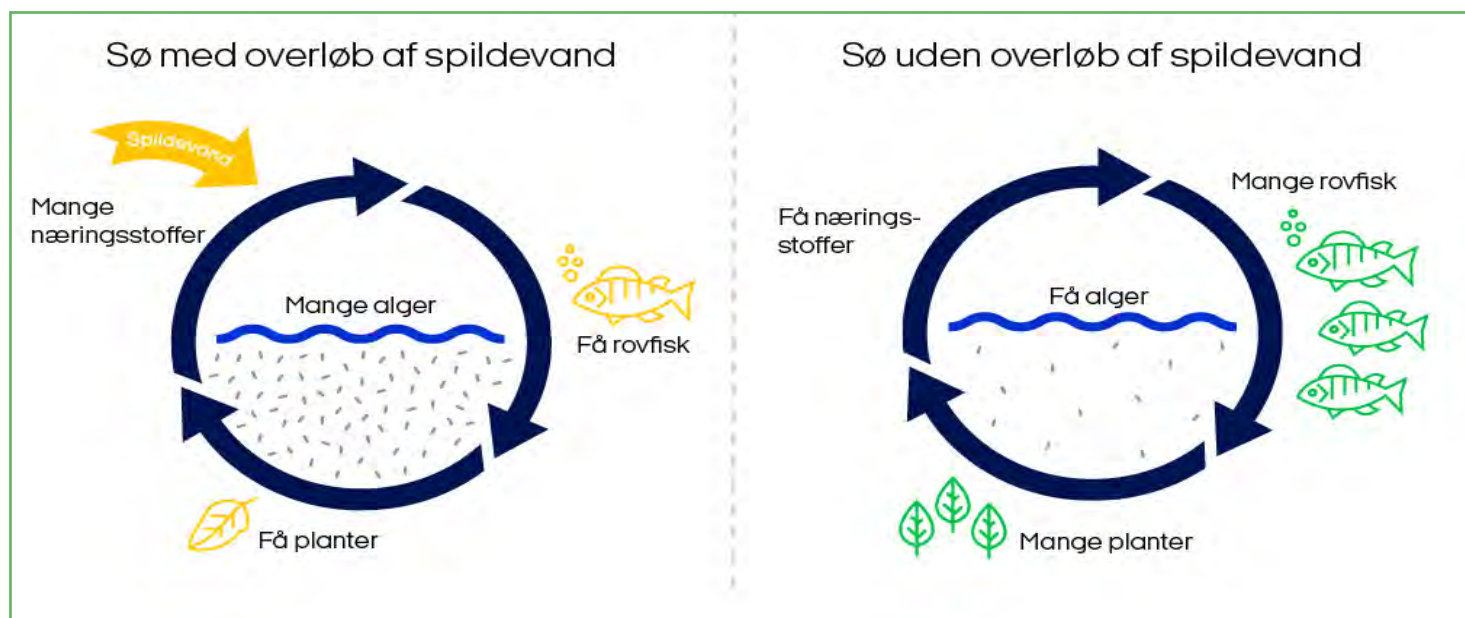
Hvorfor skal grundejerne betale for separatkloakering på egen grund?

Hverken Novafos eller Rudersdal Kommune må ifølge lovgivningen udføre eller betale for arbejde på private grunde. Som grundejer har man selv ansvar for at renovere og vedligeholde sit kloaksystem på samme måde, som man har med tage, murværk, vinduer osv.

Lovgivningen er sådan indrettet, at når en kommune beslutter, at det er nødvendigt at separatkloakere i et område, har grundejerne pligt til at tilslutte sig systemet og betale for det.

Kan man nedsive i stedet for at lægge nye rør?

Man kan søge om tilladelse til at nedsive i stedet for at lægge nye rør. Kommunen vurderer fra sag til sag, om det er muligt at nedsive, og om grundejeren kan få tilladelse til det.

Søernes vandmiljø påvirkes af spildevand. I søer med mange overløb af spildevand kommer der mange næringsstoffer. Det starter en ond cirkel med mange alger, der gør vandet uklart og kan føre til iltvind, så planteliv og dyreliv får dårligere betingelser. Søerne har det ofte værst om sommeren, når det er varmt. Når overløbene af spildevand bliver færre, skylles næringsstofferne langsomt ud af søerne, og vandet vil over tid blive renere og mere klart. Det er en tilstand, det tager mange år at opnå. (Grafik: Novafos).

Vandrensningsanlæg skal give renere vand i Vejlesø

I 2023 tager Novafos det første konkrete skridt i klimatilpasningen af kloaknettet i Rudersdal Kommune. Det sker med anlægget af et vandrensingsanlæg ved Holte Havn, der skal være med til at rense vandet i Vejlesø.

Vejlesøs miljøtilstand er stærkt forringet - blandt andet på grund af de mange overløb, som belaster søen med fosfor. Herudover skete der i 2018 et brud på spildevandsledningen, som løber tværs gennem Vejlesø, hvilket medførte en yderligere belastning af søen.

Rudersdal Kommune og Novafos har vurderet, at et såkaldt Actiflo-anlæg - et anlæg der renser vandet for fosfor - er den optimale løsning.

Actiflo-anlægget vil på kort sigt rense op efter forureningen og rense spildevand i forbindelse med de mange overløb, indtil separatkloakeringen er gennemført.

På lidt længere sigt kan anlægget sørge for den nødvendige rensning af regnvandet inden udledning til søen.

Samtidig kan anlægget i perioder, hvor det ikke regner, pumpe søvand op og rense det og således medvirke til, at Vejlesø hurtigere opnår en god tilstand.

Fosfor er et stigende problem

Vejlesø er, som andre søer, sårbar overfor udledning af fosfor. Fosforindholdet, ikke kun i spildevand, men også i regnvand fra veje, tage mm., er forhøjet på grund af menneskelig aktivitet.

Rudersdal Kommune er med statens vandområdeplaner forpligtet til at forbedre vandkvaliteten i Vejlesø, så søen på sigt kan opnå god økologisk tilstand. Actiflo-anlægget er et skridt på vejen til at nedbringe fosforudledningen til søen og rense søvandet.

Bassiner er ikke et realistisk alternativ

Klimatilpasningen af kloaksystemerne i Rudersdal Kommune skal blandt andet være med til at reducere fosforbelastningen til kommunens søer, herunder Furesø og Vejlesø.

Novafos har undersøgt forskellige alternativer til Actiflo-an-

lægget, bl.a. oprensning af fosforpuljen i søen ved udgravning eller at anlægge et bassin, der kan rense regnvandet, inden det ledes til søen.

Analyserne har dog vist, at bassinet skal være meget stort, og det er der ikke plads til ved Holte Havn. Et bassin ville desuden ikke hjælpe på at få rensset den nuværende pulje af fosfor i søen ud.

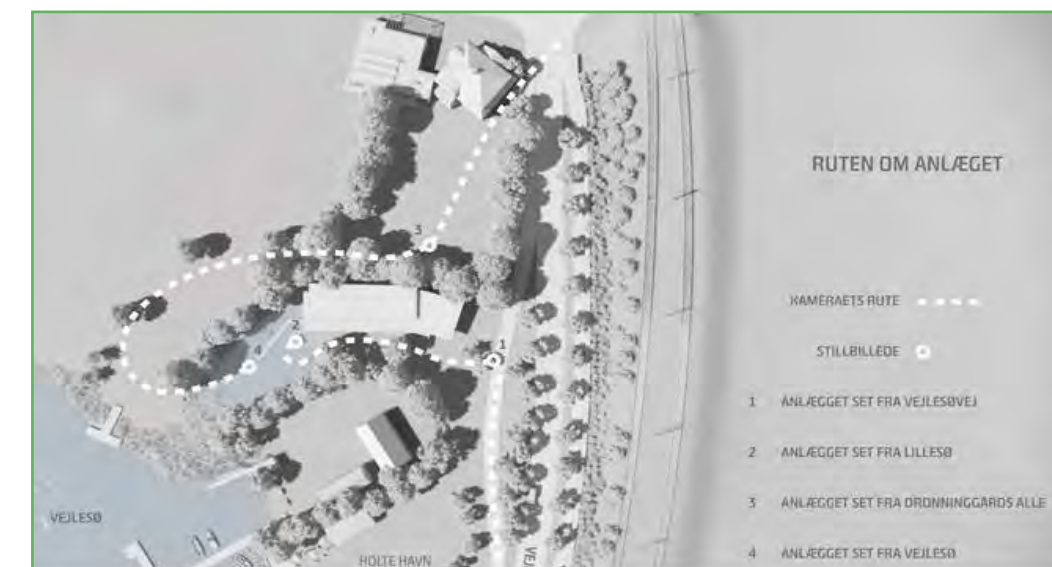
Anlægget placeres ved Holte Havn

Actiflo-anlægget skal placeres ved Holte Havn, fordi det er der, de kommende regnvandsledninger vil slutte og lede vandet ud til søen. Holte Havn er det laveste punkt i området, som vandet naturligt løber til.

Det placeres i en bygning, der bliver 30 meter lang, syv meter bred og seks meter høj. En del af bygningen graves ned under jorden, så anlægget ikke bliver højere end træerne. Der vil ikke forekomme hverken støj eller lugtgener herfra.

Anlægget opføres i materialer, der passer ind i området og til beplantningen. Det bliver beklædt med mørkt træ og med mørkt tagpap på taget. I den næste fase af planlægningen bliver anlægget beskrevet mere konkret.

Novafos tager efter planen første spadestik til Actiflo-anlægget i 2023 og forventer at tage anlægget i brug i løbet af 2024.

[Se 3D-simulering af det](#) kommende vandrensingsanlæg ved Holte Havn.

Vær med til at indsamle viden om grundvandet

Forsyningsselskabet Novafos er gået i gang med at indsamle viden om grundvandsstanden i Holte, Dronninggård og Øverød.

Projektet "Viden om vandstand" skal med borgernes hjælp gøre Novafos klogere på sammenhængen mellem regn, grundvand, vandområder og afløbssystem i et klima under forandring.

Viden fra projektet skal bruges i planlægningen af den kommende separatkloakering i området, hvor spildevand og regnvand inden 2040 skal skilles ad.

Separatkloakeringen i Holte, Dronninggård og Øverød blev vedtaget af kommunalbestyrelsen den 30. juni 2021.

Målestationer sat op

Når borgerne i Holte, Dronninggård og Øverød lufter hunden, går tur med familien eller cykler til arbejde, vil de på deres vej se målestationer, pejlerør og skalapæle på veje, grønne arealer og i søerne.

Målestationerne skal bruges til at indsamle viden om grundvandsstanden i området, og Novafos håber, borgerne i området vil være med.

Bedre viden om vandstand skal give bedre løsninger

Projektleder i Novafos, Bettina Kreiberg, fortæller om baggrunden for projektet:

- Vi ved, at klimaforandringerne påvirker grundvandsstanden, fordi det regner oftere og kraftigere. Men vi har brug

Novafos opsætter i alt 64 målestationer på offentlige arealer i Holte, Dronninggård og Øverød.

for mere viden om, hvordan de skiftende mængder nedbør i løbet af året og fra år til år helt konkret påvirker grundvandsstanden i Holte, Dronninggård og Øverød.

- Den viden skal vi bruge til at vælge de rigtige løsninger, når vi planlægger den kommende separatkloakering i området.

Projektet løber frem til udgangen af 2023. Det er vigtigt at indsamle data over flere år, da der kan være stor forskel på, hvor meget det regner i løbet af årstiderne og fra år til år.

Borgernes bidrag er en vigtig brik

Bettina Kreiberg håber, at borgerne vil være med til at skaffe bedre viden om grundvandsstanden i deres lokalområde i de to år, projektet kører:

- Vi har brug for borgernes hjælp til at blive klogere på grundvandet. Jo flere borgere, der aflæser og indberetter til vores database, jo bedre og mere præcist vidensgrundlag får vi. Jeg håber derfor, at vi kan engagere hundelufterne, børnefamilierne og andre lokale i at stoppe op på deres daglige tur igennem området og sende deres målinger ind.

Sådan indberetter du dine målinger

1. Find en skalapæl eller et pejlerør
2. Aflæs dagens vandstand på målebåndet, der er monteret i pejlerøret og / eller på skalapælen i søen/vandområdet.
3. Scan QR-koden på klistermærket på pejlerøret med dit kamera på mobilen og indtast derefter målingen eller indtast aflæsning direkte på www.novafos.vandkortet.dk

Som supplement opsætter Novafos automatiske målestationer, der dagligt overvåger grundvandsstanden.

Drop in-arrangement

Lørdag den 20. november blev der holdt drop in-arrangement om de 64 grundvandsmålestationer, der er blevet opstillet i Holte, Dronninggård og Øverød.

Arrangementet var en succes med 30-40 borgere, der mødte op trods blæst og kulde.

Novafos og Rudersdal Kommune fortalte om målestationerne. Der var god opbakning til projektet, stor spørgelyst og interesse for at bidrage.

Vild, vildere, Rudersdal: Vi vil være Danmarks vildeste kommune

Malmmosen, Almindelig blåfugl (*Polyommatus icarus*). Sommerfuglen har bl.a. Kællingetand som værtsplante, og det er netop, fordi Kællingetand er ved at få godt fat på arealet, at den er kommet. (Foto: Mikael Sundby).

Rudersdal er rig på natur, men må gerne blive langt vildere med en øget mangfoldighed af arter. Derfor deltager Rudersdal i miljøminister Lea Wermelins konkurrence om at være Danmarks vildeste kommune og vil engagere borgerne for at nå dette mål.

Rudersdal Kommune har i mange år fokuseret på at styrke den vilde natur og biodiversiteten. Derfor er det også helt naturligt, at vi har budt ind i konkurrencen.

Vores vidunderlige og mangeartede natur er omdrejningspunktet for en række initiativer, som skal overbevise dommerkomiteen i konkurrencen Danmarks vildeste kommune om at vælge Rudersdal.

Godt udgangspunkt

Med en placering som nummer 6 på listen over kommunernes naturkapitalindeks har vi et godt udgangspunkt.

Vinder vi konkurrencen og en mio. kr., har vi mange ideer til, hvordan pengene kan bruges - fx at fritlægge et eller flere rørlagte vandløb i byzone med naturgenopretning i den umiddelbare nærhed til glæde for fisk, vandinsekter, vandplanter og ikke mindst lokalbefolkningen.

Inden for få år forestiller vi os meget mere vildskab - fx at der vil være flere væltede træstammer og dødt ved i kommunens skove, flere vandhuller designet til paddler og insekter, flere sommerfugle og bier på de naturplejede græsarealer og vejkanter.

Mere vildt på kommunens egne arealer

Rudersdal kommune er i gang med at undersøge, hvor det kan lade sig gøre at få mere biodiversitet på arealer ved fx institutioner, skoler og andre kommunale ejendomme.

Samtidig lancerer vi en række aktiviteter rettet mod borgerne

for at inspirere til at lade haver blive lidt vildere. Det gælder, hvad enten haven findes i et parcelhuskvarter, ved rækkehuset, som et fællesområde i en grundejerforening eller boligforening – eller naturen i det små på altanen i en lejlighed.

Her et overblik over de vigtigste aktiviteter, vi foreløbig har gennemført:

- Mentorkurser i vilde haver for de særligt haveinteresserede
- Vandretur i Maglemosen
- Bæredygtighedskonference med fokus på biodiversitet
- Besøg i vilde haver i Birkerød og Holte
- Aftenvandring i Maglemosen i samarbejde med Maglemosens Naturpleje

Læs mere om de forskellige initiativer på

www.rudersdal.dk/vild

Vær sammen om de vilde steder

Du kan også selv give din mening til kende på vores nye online samarbejdsplatform Sammen om Rudersdal.

Her kan borgere sammen med kommunen skabe synlighed om de mange vilde steder, der allerede findes – både på offentlige arealer og i private haver.

Som borger kan du fx på et kort lægge de spændende, vilde steder ind, du kender til, som ikke i forvejen er registreret. På samme måde kan du komme med ideer til vilde initiativer, som kan inspirere andre.

<https://sammenom.rudersdal.dk>

Giv dit input til kommunens kommende klimaplan

En klimaplan for Rudersdal er stærkt på vej, og du kan være med til at fortælle politikerne, hvad du mener er det vigtigste.

Til efteråret skal Rudersdal have en færdig klimahandlingsplan, som skal redegøre for, hvordan vi når vores mål om at være CO₂-neutral i 2050, og samtidig vise, hvordan vi tilpasser os klimaforandringerne.

Du har mulighed for at fortælle den nye kommunalbestyrelse, hvad du mener, der først og fremmest skal satses på, når de på en workshop den 22. februar skal prioritere konkrete indsatser med det formål at fastsætte delmål for klimahandlingsplanen.

På vores samarbejdsplatform ”Sammen om Rudersdal” finder du en række forslag.

Byd ind i debatten, giv dine kommentarer, og måske et like, til de forslag, du synes er de vigtigste.

[SAMMEN OM RUDERSDAL](#)

Kommentarer og øvrigt data vil indgå som en del af det videre arbejde med kommunens klimahandlingsplan.

Læs meget mere på:

[Sådan skal vi blive klimaneutrale i 2050](#)

Stort engagement hos borgere, virksomheder og foreninger

Baggrunden for de forslag, du finder på Sammen om Rudersdal, er et kæmpe engagement blandt borgere, lokale virksomheder og foreninger ved borgersamlingen i 2020-2021 og bæredygtighedskonferencen sidste efterår.

Tilsvarende har et erhvervspanel med fokus på grøn omstilling og bæredygtighed i erhvervslivet givet kommunen værdifulde input til, hvad det lokale erhvervsliv anser som effektfulde redskaber til at gå den grønne, bæredygtige og klimabevidste vej.

I dette lys har vi besluttet at sætte fokus på især to af Borger-samlingens anbefalinger, nemlig ”Grøn energi og genanvendelse” og ”Bæredygtig bytransport”.

Det giver god mening især at bringe disse emner ind i arbejdet med kommunens klimahandlingsplan, da det er her, de helt store muligheder for en markant CO₂-reduktion ligger.

Opladning ved Birkørød Station.

Behov for flere elladestandere – fortæl os hvor de skal være

Muligheden for at oplade sin bil i det offentlige rum skal styrkes – en strategi skal sætte rammen for, hvordan det kan ske.

Et helt centralt element i den kommende klimahandlingsplan – og dermed den grønne omstilling – er at skaffe flere elbiler på vejene, da transport er en af de helt store syndere i udledningen af CO₂.

En forudsætning er, at borgerne kan lade deres elbil op. Det er et ønske, som kommunen får mange henvendelser om. Derfor sætter Rudersdal Kommune nu fart på at udarbejde en strategi for elladestandere på offentlige arealer.

Du kan give dit bidrag ved at fortælle os, hvor du synes, der

med fordel kan opstilles en elladestander i det offentlige rum. Læs mere og marker placeringen på et kort.

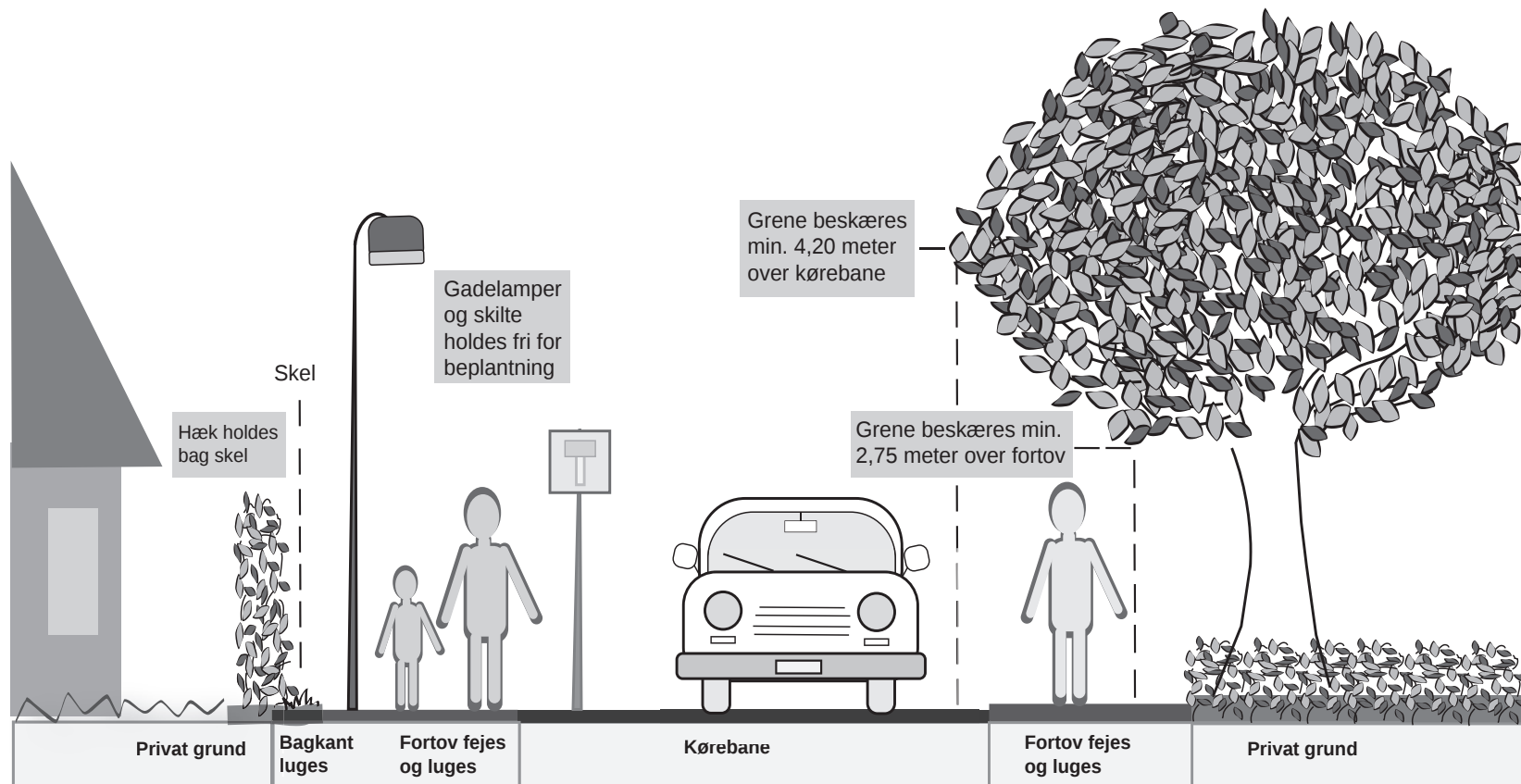
[SAMMEN OM RUDERSDAL](#)

Kommunen vil udbyde arealer til private aktører

Udvalget har på denne baggrund indstillet til Økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen, at der i år gives en anlægsbevilling på 2,5 mio. kr.

Pengene skal bl.a. bruges til at udbyde udvalgte kommunale arealer, hvor private aktører kan få mulighed for at etablere og drive offentligt tilgængelige ladestandere. Der skal også etableres elladestandere ved kommunale institutioner med mere end 20 parkeringspladser.

Hold gadelampen fri for **beplantning**

I den mørke tid er det ekstra vigtigt, at gadelyset på villavejene kan skinne uden besvær – sørg derfor for at beskære beplantningen, så den holdes inden for skel mod offentlig vej eller sti.

Det er vinter, og derfor giver det god mening at nævne, at man som grundejer skal være ekstra opmærksom på de forpligtelser, der følger med at have egen bolig.

Tidligere har vores driftspartner SEAS NVE CityLight sørget for at beskære rundt om gadelamper, men det er nu grundejerens ansvar. Hvis gadelampens lys ikke når ned til vejen, skal du derfor beskære beplantningen.

Af hensyn til sikkerheden skal brandhaner og vejskilte altid holdes fri for beplantning.

Klip hækken

Ud mod vejen, fortove og offentlige stier skal du sørge for at holde beplantningen inden for skel, så der er fri passage og gode oversigtsforhold.

Det giver plads til alle og øger sikkerheden for dem, der færdes på arealerne.

Hækken skal beskæres, så den ikke vokser ud over skel. Find også gressaksen frem, hvis træernes grene vokser ud over kørebanen eller hænger lavt over fortovet.

Lug fortovet

Husk at feje fortovet og luge ukrudtet. Særligt grusfortove og bagkanten ind mod hækken kræver ekstra opmærksomhed.

Grusfortovene består af grus, der passer godt ind i de grønne omgivelser, men er et fint materiale, der let tager skade.

Vedligeholdelse af riste til afvanding

Vand på vejen skader belægningen og kan medvirke til særligt farlige situationer i regn og frostvejr.

Afvandingsristene skal derfor holdes fri for affald og blade, så regnvandet frit kan løbe væk.

Det kan også være nødvendigt at suge eller udskifte rørene under vejbelægningen, hvis de hindrer vandets frie løb. Dette arbejde er også grundejernes ansvar.

Læs mere og se foldere af interesse for grundejerne på www.rudersdal.dk/grundejer

Mere lys giver større tryghed

Rudersdal Kommune arbejder med at skabe større tryghed ved at styrke gadelyset i bybilledet.

Aktuelt har vi øget trygheden for skolebørnene i det daglige ved at lade gadelyset være tændt en time længere om morgenen i den mørke tid på veje og p-pladser ved kommunens otte skoler fordelt på 12 matrikler.

Hermed har vi efterkommet et ønske fra flere borgere om, at lyset ikke skal slukkes, mens det stadig er tussmørke, og når der er overskyet / regnvejr.

Mere lys på gangstier og i gangtunneler

Vi gør også en indsats for at styrke lys på gangstier og i gangtunneler. Dette arbejde igangsættes i år og vil blive afsluttet i begyndelsen af næste år.

Det skyldes udfordringer med at skaffe det nødvendige udstyr pga. de globale leveranceproblemer.

Desuden vil vi i Birkerød skaffe mere lys til de passager, der fra Teglporten og Wilhelm La Cours Vej fører til Hovedgaden.

Endelig har vi rettet henvendelse til DSB om mere lys ved afsætningslommen ved Birkerød Station.

Vi vil gerne
leje med dig
– vil du leje os?

Vi har lokaler der rummer
6 – 600 personer, rigeligt med
gratis p-pladser, lys, lyd og service
i verdensklasse.

Vi lejer allerede med bl.a. TDC,
Rotary og Furesø Golfklub.
– skal vi også leje med dig?

Tlf. 46 11 56 13 el. 46 11 56 15
for din næste lejeaftale

SemerepåMantzius.Rudersdal.dk

Mantzius

... et koncert- og kulturhus der
gerne vil lejes

Johan Mantziusvej 7 A i Birkerød
3 min. fra Birkerød Station

